

Råd och rekommendationer för "Så påverkar vi politiken"

Till tema "Så stärker vi delaktighet och lokalt klimatarbete", "Så gör vi omställningen rättvis och lockande", samt "Så når vi klimatmålen":

Inför **Klimatriksdag 2025** har vi, tema "Så når vi politiken", samlat och strukturerat erfarenheter, metoder och idéer om hur vi effektivt kan påverka politiken och driva igenom kraftfulla klimatåtgärder. De inkomna förslagen har organiserats i tre huvudinriktningar som miljö- och klimatrörelsen bör verka inom för att maximera sin genomslagskraft:

- **Motivera politiken** – Metoder för att direkt påverka politiker och stärka deras klimatengagemang, inklusive lobbying, opinionsbildning och deltagande i politiska processer.
- **Mobilisera allmänheten** – Strategier för att bygga en bred rörelse och skapa folkligt tryck underifrån, genom kampanjer, demonstrationer och folkbildning.
- **Stärka klimatrörelsen och civilsamhället** – Insatser för att göra rörelsen mer effektiv, samverkande och kraftfull, så att varje insats ger maximal effekt.

Tabell med översikt över de tre huvudspåren och bakomliggande förslag finns [här](#).

Alla initiativ behöver givetvis inte omfatta samtliga områden, men för att uppnå verklig förändring är det viktigt att vi sammantaget arbetar med dessa tre tillsammans. Vår förhoppning är att de andra temagrupperna inom Klimatriksdag 2025 kan använda dessa insikter för att utveckla sina respektive planer kring strategier och initiativ.

Genom att kombinera politisk påverkan, folklig mobilisering och en stark klimatrörelse kan vi göra **KR25 till en kraftfull plattform för förändring**. Vi hoppas att detta dokument med länkade bilagor inspirerar er att integrera våra inspel i ert arbete!

Arbetsgruppen som sammanställt detta dokument med bilagor, utifrån den samproducerande processen, har bestått av Karin Leontein, Jaan Cortobius, Torbjörn Vennström och Linn Rabe.

Utifrån underlagen som skickats in till Klimatriksdag 2025 och de påföljande dialogmöten kan följande råd och rekommendationer lyftas fram till framtagandet av konkreta insatser:

Allmänna rekommendationer för implementering

- **Samverka med forskare och experter** – Sprid evidensbaserad information för att ökar trovärdigheten, motverkar desinformation och skapar en mer konstruktiv diskussion.
- **Fokusera på några centrala krav** – Välj ett fåtal nyckelfrågor, förslagsvis tre, att driva konsekvent för att få genomslag. Ger spets och tydlighet, samt fokuserar våra resurser.
- **Ha en projekt- och spridningsplan för insatser och kampanjer** – Genom att identifiera vad, varför, när, hur, med vem och för vilka så kan insatsen bli effektivare. Det blir lättare att se när kampanjer lyckas och säkerställa att vi lägga krut på det som ger störst effekt. Här är [en möjlig projektmall](#) som stöd för att konkretisera.
- **Bygg breda allianser** – Skapa kreativa och ändamålsenliga samarbeten med aktörer som delar klimatmålen men kanske har andra ingångar, detta för att nå ut till flera, få större genomslag/uppmärksamhet i media och undvika polarisering. Här är en [lista med möjliga samarbetspartners](#) för inspiration. Välj lämpliga samarbetspartners utifrån det mål du vill uppnå.
- **Bjud in brett för att öka och möjliggöra engagemang** – Det finns många där ute som skulle engagera sig vid direkt inbjudan till meningsfulla, genomförbara och effektfulla aktiviteter. Engagera olika samhällsgrupper, inklusive lantbrukare, företagare, fackföreningar och lokala organisationer. Undvik att endast tala till redan frälsta.
- **Möjliggör engagemang utanför storstäderna** – Använd webbmöten, lokalpress och samarbete med aktörer med stark lokal förankring för att nå fler.
- **Målgruppsanpassa innehåll** – Formulera klimatfrågor så att de tilltalar både konservativa och progressiva grupper. Koppla klimatåtgärder till ekonomisk stabilitet och välfärd.
- **Arbeta med positiv storytelling** – Lyft fram framgångsexempel på lokal omställning och positiva framtidsscenarier. Lokal media är ofta en mer tillgänglig plattform än nationell media, så länge man kan erbjuda en lokal koppling.

Rekommendationer för att påverka politiken

- **Var närvarande i media** – Skriv debattartiklar och insändare till olika typer av tidskrifter (tex facktidningar, intresse-magasin och lokaltidningar), använd lokalradio och gör uttalanden med oväntade allianser.
- **Kontakta politiker och beslutsfattare** – Utkräv ansvar och ställ dem till svars för sina ageranden. Erbjud underlag och möjlighet till samtal, exempel "reaktortankar" där forskare, företag och politiker möts för diskussion.

- **Kräv en konkret klimatpolitik** – Ställ politiska partier till svars för om de följer Klimatpolitiska rådets rekommendationer.
- **Uppföljning och publik granskning** – lyft och beröm bra initiativ och kritisera dåliga offentligt.
- **Rikta fokus på lokalpolitiken** – Då den ofta är mindre polariserad än riksnivån och kan leda till snabbare framsteg.
- **Rätta felaktiga påståenden från politiker** – En organiserad digital fact-checking-insats kan vara ett effektivt verktyg.
- **Sätta press på politiker genom folkopinionen** – Om direkta uppvaktning inte räcker, är det viktigt att skapa ett starkt folkligt stöd för att påverka beslutsfattare. Politiker är mest känsliga för vad den egna väljarkåren tycker så det är viktigt att mobilisera den aktuella väljarkåren (inte bara opposition).
- **Delta i samråd och politiska processer** – Lämna in konkreta förslag till utredningar och delta i offentliga samråd.
- **Utbilda beslutsfattare och journalister** – Hjälpa till att förklara och reda ut komplexa problem och dess effekter, till exempel genom att föreslå grundkurser i klimatvetenskap för politiker.

Viktigt att välja den insats som bäst matchar resurser, kapacitet och kontaktnät, samt att välja strategi med störst effekt och möjlighet att nå målet.

Råd för att mobilisera väljare/allmänheten

- **Engagera människor i deras vardag** – Samla in åsikter i fabriker, skolor, religiösa samfund, idrottsföreningar, körer, lokalsamhällen etc.
- **Knyt klimatfrågan till ekonomi och trygghet** – Visa hur omställningen kan skapa nya jobb och starkare lokalsamhällen. Viktigt för att göra omställningen aktuell även för personer som inte bryr sig om klimatet.
- **Engagera genom konkreta aktiviteter** – Fler tydliga val av aktioner som direkt involverar medborgare och aktörer. Konkret, genomförbart och ändamålsenligt.
- **Visa att vi är många** – motverka uppfattningen att “ingen bryr sig”, utan stärk uppfattningen att vi är många och starka gemensamt.
- **Platser att mötas IRL** – Viktigt att skapa och möjliggöra platser för möten och utbyten.
- **Använd digitala kampanjer och namninsamlingar** – För att skapa bred uppslutning kring specifika klimatkrav.
- **Klimatfokuserade medborgarråd** – Viktigt opinionsbildande verktyg som skapar förankring och platsspecifikt engagemang. Se Klimatriksdagens handbok om Klimatrådslag för handledning.
- **Använd kulturella uttryck** – Exempelvis teater och performance för att engagera på ett nytt sätt.
- **Gör aktöranalys** – välj lämpliga strategier, formuleringar, samarbeten och metoder utifrån den målgruppen du vill påverka.
- **Återkommande demonstrationer och manifestationer** – Till exempel "Earth First"-protester varje månad för att skapa igenkänning.

Det är viktigt att fundera på mål, måluppfyllnad och strategi för att inte råka lägga för mycket kraft och resurser på något som kanske inte har så stor effekt.

Råd för att stärka klimatrörelsen

- **Samordna och stärka samverkan inom rörelsen** – Utveckla gemensamma strategier och organisera nationella möten för att undvika splittring. Agera solidariskt och anslut vid momentum.
- **Testa något nytt** – Till exempel att skapa en skuggregering som presenterar lösningsorienterad klimatpolitik. Nya tag med oväntade samarbeten kan ta sig igenom mediabruset.
- **Fred som klimatfråga** – Krig och militarism förstör klimatet och miljön, koppla samman dessa frågor med klimatrörelsens arbete. Påvisa vad rustningen står i vägen för. Vidga säkerhetsbegreppet så att det också inkluderar beredskap för klimatkrisen.
- **Samarbeta med fredsrörelsen, fackföreningar och andra folkrörelser** – Legitimitet skapas genom allianser med människor.
- **Skapa en gemensam röst** – Samla organisationer och individer i ett gemensamt upprop eller grupptalan för att sätta press på beslutsfattare. **Synliggör och motverka fossilindustrins lobby** – Genom faktarapporter och kommunikation om ekonomiska risker med fortsatt fossilberoende.
- **Lärdomar från fackföreningar** – Hur har facken byggt starka organisationer trots motstånd? Viktigt att studera och tillämpa.

- **Hitta gemensamma ord och budskap** – Formuleringar som förenar: Klimat, Fred, Humanism, Välfärd, Trygghet.

- **Kompetensutveckling kring folkbildning** – hur gör vi både oss själva och allmänheten mer medvetna om alternativ och skapar attraktiva berättelser om alternativen?

- **Samarbete stad och land** – se olikheter och likheter mellan förutsättningar, sårbarheter och möjligheter. Möjliggör klimaträttvisa även inom den egna rörelsen.

Att tänka på vid val av insatser:

Hur genomförbart är initiativet (har vi rätt resurser)?

Vilken effekt kommer initiativet ha på valet 2026?

Vilken klimatnytta har initiativet?

Är initiativet attraktivt för ideella/aktiviteter (dvs kan vi mobilisera människor runt initiativet)?

Kan initiativet för spridning och uppmärksamhet?

Att tänka på vid formulering av innehåll

- **Utvärdera måluppfyllnad** – Sätt upp konkreta mål som är möjliga att följa upp. Utvärdera insatser för att vara säker på att energi och resurser läggs på rätt saker.
- **Använd tydliga och upprepade budskap** – Psykologisk forskning visar att upprepning ökar trovärdighet. Formulera korta, konkreta budskap och upprepa dem genom olika kanaler.
- **Fokusera på lösningar och framtidshopp** – Lyft fram krisen för det allvar den innebär, men stanna inte där utan försök komma vidare mot konkreta åtgärder, och måla upp positiva framtidsbilder genom storytelling.
- **Rubriker ska vara talande och nyhetsdrivna**
- **Anpassa retoriken efter målgruppen** – Undvik moraliserande eller anklagande språk när du vill nå grupper som traditionellt inte är del av klimatrörelsen (t.ex. lantbrukare eller näringsliv).

- **Försök överbrygga ideologisk inlåsning** – Framhäv hur omställningen skapar välfärd, stabilitet och ekonomiska möjligheter istället för att repetera argument som låsts in i partipolitiska skyttegravskrig. Exempel: "Klimat = välfärd" som kopplar klimatpolitik till trygghet, jobb och lokal utveckling.

Att tänka på för att nå nya målgrupper

- **Ge förutsättningar att engagera sig** – Är det möjligt och givande? Är alla inbjudna och efterfrågade? Möt människor där de är i deras verklighet, utmaningar och intressen.
- **Bjud in och inkludera bredare** – Exempelvis lantbrukare, skogsägare, småföretagare, fackföreningar, konservativa opinionsbildare och religiösa samfund.
- **Använd lokala och branschspecifika kanaler** – Exempel: Publicera artiklar i lokalpress, kontakta branschorganisationers nyhetsbrev och delta i tematiska konferenser.
- **Bygg allianser utanför klimatbubblan** – Samarbeta med fackföreningar, ekonomiska tankesmedjor och lokala intressegrupper för att skapa trovärdighet hos nya grupper.
- **Fokusera på ekonomiska argument** – Lyft fram hur klimatomställningen skapar jobb, stärker lokalsamhällen och ger företag konkurrensfördelar.
- **Använd digitala och visuella kampanjer** – Skapa kampanjer med storytelling och framtidsscenarier, exempelvis "Berättelser från omställningen" med konkreta exempel på hur människor lyckats minska sin klimatpåverkan.
- **Skapa regelbundenhet i mobiliseringen** – Genom att ha återkommande evenemang (t.ex. Earth First-demonstrationer varje månad) lär sig fler när de kan engagera sig.
- **Använd kultur och interaktivitet** – Teater, performance och interaktiva samtal kan vara sätt att nå nya grupper och skapa engagemang utanför traditionella aktivistkretsar.

Det har inkommit flera konkreta förslag på metoder och aktiviteter till tema Så påverkar vi politiken. Vi bifogar en [fullständig lista](#) samt några stickprov från respektive huvudspår för att illustrera hur [projektmallen](#) kan fyllas i: [Reaktortank](#), [Kalender för klimatrörelsen](#), [Fred och rättvis klimatomställning](#), [Klimathoppmöten](#) och [Earth First demonstrationer](#).